

Just Now

*a toolbox
for teaching
human rights*

Ženska prava

Set kartica JustNow

Projekt “JustNow – Alati za poučavanje o ljudskim pravima” usmjeren je na razvoj metodičko-didaktičkih materijala koji se odnose na obrazovanje o ljudskim pravima, u kombinaciji sa simulacijskim igrama i učenjem o raznolikosti u neformalnom i formalnom obrazovnom radu s mladima.

Ovaj set kartica usredotočen je na ženska prava i obrađuje ključne prekretnice, vodeće ličnosti, događaje, zakone i organizacije aktivne u tom području. Kartice se mogu koristiti u nastavi povijesti ili građanskog obrazovanja, kao i u drugim neformalnim obrazovnim okruženjima. Savjetuje se nastavnicima da kartice dopune lokalnim primjerima.

Kartice su napravljene pomoću slika i informacija s interneta, s izvorima navedenim na poledini kartica. Kartice su osmišljene isključivo za neprofitne obrazovne svrhe i upotrebu u učionicama ili u neformalnim obrazovnim okruženjima.

Autori: projektni tim JustNow

Sadržaj ovih materijala ne odražava službeno mišljenje Europske unije. Odgovornost za informacije i stavove izražene u materijalima u potpunosti leži na autoru(ima).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ženska prava

Pregled kategorija

Ključni pojmovi i koncepti

Definicije ključnih pojmova u području ženskih prava

Ključni događaji i prekretnice

Važni događaji i prekretnice u povijesti ženskih prava

Umjetnost i kultura

Umjetnost, knjige, filmovi koji istražuju temu ženskih prava

Problemi i izazovi

Suvremeni problemi i izazovi koji utječu na prava žena

Organizacije

Poznate organizacije za prava žena

Predvodnice

Žene koje su utrle put drugim ženama u područjima u kojima tradicionalno dominiraju muškarci

Istaknute osobe

Istaknute aktivistice, znanstvenice, zagovornice prava žena

Pregled kartica 'Ženska prava'

Istaknute osobe	Ključni događaji i prekretnice	Problemi i izazovi	Umjetnost i kultura	Organizacije	Ključni pojmovi i koncepti	Predvodnice
Gloria Steinem	Istanbulska konvencija	Moderno ropstvo	Frida Kahlo	Pokret sufražetkinja	Reproduktivna prava	Marie Curie
Emmeline Pankhurst	Konvencija o uklanjanju svih oblika diskriminacije protiv žena (CEDAW)	Rodno uvjetovano nasilje	Simone Beauvoir	Menstrualna pravda	Rodne uloge i ravnopravnost spolova	Eleanor Roosevelt
Malala Yousafzai	Slobodan dan za žene - Islandski štrajk žena	Incel supkultura	Vaginiti monolozi	UN Women	Feminizam	Ada Lovelace
Elizabeth Cady Stanton, Susan B. Anthony i Lucretia Mott	Pekinška deklaracija i platforma za djelovanje	Ukidanje reproduktivnih prava	Film "Skrivene junakinje"	Svakodnevni seksizam	Rodni jaz u plaćama	Valentina Tereshkova
Simone Veil	Deklaracija o pravima žene i građanke	Politička participacija žena	We Can Do It!	Gulabi gang	Ženska prava	Hannah Arendt
Clara Zetkin	Rezolucija 1325 Vijeća UN-a	#MeToo	Nova žena	Digitalni feminizam	Rodna diskriminacija	Aletta Jacobs
Angela Davis	Prosvjedi zbog smrti Mahse Amini	Zaštita materinstva	Pustinjski cvijet	Representation Project	Mizoginija	Marija Jurić Zagorka

**SLAVERY
STILL
EXISTS**

GOD IS REAL

Citizens Bank

M

ST. LOUIS
MUSEUM OF ART

LAURETTE BUILDING

LAURETTE BUILDING

Moderno ropstvo

Prema definiciji Anti-Slavery Internationala moderno ropstvo je **kada pojedinca iskorištavaju drugi za osobnu ili komercijalnu korist. Bilo da su prevareni, natjerani ili prisiljeni, oni gube svoju slobodu.** To uključuje, ali nije ograničeno na, trgovinu ljudima, prisilni rad i dužničko ropstvo.

Prema najnovijim [Globalnim procjenama modernog ropstva \(2022.\)](#) organizacije Walk Free, Međunarodne organizacije rada i Međunarodne organizacije za migracije:

- **49,6 milijuna** ljudi živi u modernom ropstvu - na prisilnom radu i u prisilnom braku
- Otprilike **četrvtina** svih žrtava modernog ropstva su djeca
- **22 milijuna** ljudi je u prisilnim brakovima. Dvoje od petero tih ljudi bila su djeca
- Od **27,6 milijuna** ljudi zarobljenih na prisilnom radu, **17,3 milijuna** je prisiljeno na rad kod privatnih poslodavaca, **6,3 milijuna** je obuhvaćeno komercijalnim seksualnim iskorištavanjem, a gotovo **4 milijuna** je u prisilnom radu koji nameću državne vlasti
- Pandemija Covida-19 pogoršala je uvjete koji vode do modernog ropstva
- Radnici migranti posebno su ranjivi na prisilni rad.

Rodno uvjetovano nasilje

Rodno uvjetovano nasilje (RUN) odnosi se na štetne radnje ili ponašanja koja su usmjerena na pojedince zbog njihovog spola, obično protiv žena i djevojčica zbog njihovog percipiranog ili stvarnog rodnog identiteta ili uloge u društvu. RUN je duboko ukorijenjen problem s teškim fizičkim, emocionalnim, psihološkim i društvenim posljedicama, a može poprimiti različite oblike: obiteljsko nasilje, seksualno uznemiravanje, seksualno zlostavljanje, trgovina ljudima i seksualno ropstvo, dječji brakovi, sakaćenje ženskih genitalija (FGM), zločin iz časti, internetsko uznemiravanje i zlostavljanje, uhođenje.

Rodno uvjetovano nasilje globalni je problem koji pogađa milijune pojedinaca i predstavlja kršenje ljudskih prava. Napori u borbi protiv RUN-a uključuju zakonske reforme, kampanje podizanja svijesti, usluge podrške za žrtve i promjene u društvenim stavovima prema rodnim ulogama i normama.

Raped

#MeToo

#MeToo
#MeToo
Misshe

Incel supkultura

Izraz "incel" skraćenica je od "nedobrovoljni (involuntary) celibat". Odnosi se na online supkulturu pojedinaca, prvenstveno muškaraca, koji tvrde da ne mogu pronaći romantične ili seksualne partnerice unatoč njihovoj želji za takvim vezama. Supkulturu incel karakterizira nekoliko ključnih značajki:

- **Mizoginija** (okrivljavanje žena za svoj vlastiti nedostatak romantičnog ili seksualnog uspjeha, promicanje štetnih stereotipa, izražavanje duboko ukorijenjene ogorčenosti prema ženama);
- **Nasilje i ekstremizam** (neki pojedinci koji se identificiraju kao inceli počinili su masovne pucnjave ili teroristička djela, često usmjerena na žene, što ukazuje na to da supkultura ima potencijal radikalizirati pojedince i poticati nasilje);
- **Pravo i viktimizacija** (inceli se često vide kao žrtve društvene i rodne dinamike, osjećaju da imaju pravo na romantične ili seksualne odnose...pa kada se njihova očekivanja ne ispune, dolazi do frustracije i ljutnje);
- **Samoizolacija** (incel ideologija može potaknuti samoizolaciju i društveno povlačenje jer se članovi obeshrabruju da potraže pomoć ili podršku izvan supkulture, što im predstavlja izazov za rješavanje temeljnih problema kao što su mentalno zdravlje ili socijalne vještine)

Nisu svi pojedinci koji se identificiraju kao inceli nasilni ili imaju ekstremna stajališta. Neki se mogu pridružiti ovim internetskim zajednicama zbog usamljenosti ili želje za podrškom. Poticanje zdravih rasprava o odnosima, rodnoj dinamici i mentalnom zdravlju može pomoći pojedincima koji bi mogli biti u opasnosti od uvlačenja u ovu supkulturu da pronađu konstruktivnije načine nošenja sa svojim osjećajima usamljenosti ili frustracije.

MY BODDY

MY

CHOICE!

Ukidanje reproduktivnih prava

Izraz "ukidanje reproduktivnih prava" odnosi se na pokušaje da se ponište ili ograniče prava i pristup uslugama reproduktivnog zdravlja, uključujući kontracepciju i pobačaj. Ti napori mogu imati različite oblike, kao što su zakonodavstvo, politike ili sudske odluke koje ograničavaju sposobnost osobe da donosi odluke o svom reproduktivnom zdravlju. Motivacija iza takvih preokreta često uključuje politička, vjerska ili moralna uvjerenja.

Poništavanje reproduktivnih prava problematično je zbog uskraćivanja autonomije pojedinca, jer se narušava pravo na donošenje odluka o vlastitom tijelu i reproduktivnom zdravlju. Takva ograničenja mogu dovesti do nesigurnih pobačaja, zdravstvenih problema majke i neželjene trudnoće (npr. ako je pristup kontraceptivima ograničen). Sve to nerazmjerno pogađa marginalizirane skupine, uključujući pojedince s niskim primanjima, što samo dodatno pogoršava postojeće socijalne i ekonomske razlike.

Najistaknutiji primjeri ovog preokreta u 2020-ima mogu se vidjeti u Sjedinjenim Državama i Poljskoj.

WOMEN'S
POLITICAL UNION
 OF NEW JERSEY

VOTES **FOR WOMEN**

CAMPAIGN YEAR BOOK

WOMEN'S
POLITICAL UNION
 OF NEW JERSEY

VOTES **FOR WOMEN**

CAMPAIGN YEAR BOOK

Izvor fotografije: Nepoznati autor na Wikimedia Commons, Politička udruga žena New Jersey (1920)

Izvori: www.iknowpolitics.org/en/learn/knowledge-resources/guide-training-material/promoting-womens-political-participation
www.unwomen.org/en/what-we-do/leadership-and-political-participation/facts-and-figures

Politička participacija žena

Od 15. rujna 2023. postoji 26 zemalja u kojima je 28 žena šefova država i/ili vlada. Sadašnjim tempom, ravnopravnost spolova na najvišim pozicijama neće biti postignuta za sljedećih 130 godina. Pet ministarstava u kojima poziciju ministra najčešće obnašaju žene vezana su uz žene i rodnu ravnopravnost, zatim pitanja obitelji i djece, socijalnu uključenost i razvoj, socijalnu zaštitu i socijalnu sigurnost te pitanja starosjedilaca i manjina. Samo šest zemalja ima 50 posto ili više žena u parlamentu u jednom ili nižim domovima: Ruanda (61 posto), Kuba (53 posto), Nikaragva (52 posto), Meksiko (50 posto), Novi Zeland (50 posto) i Ujedinjeni Arapski Emirati (50 posto).

Kako bi riješile problem niske političke participacije žena, neke su zemlje uvele rodne kvote, tj. politike ili zakone koji zahtijevaju da određeni postotak političkih pozicija bude rezerviran za žene. Ove kvote mogu imati različite oblike: zakonodavne kvote (koje zahtijevaju da određeni postotak mjesta u zakonodavnim tijelima bude dodijeljen ženama); stranačke kvote (koje zahtijevaju da stranke uključe minimalni postotak žena na svojim listama kandidata); kandidatske kvote (koje zahtijevaju da određeni postotak kandidata na izborima budu žene). Rodne kvote su kontroverzne i imaju i pristaše i kritičare. Pobornici tvrde da su kvote učinkovit način za ubrzavanje napretka prema rodnoj ravnopravnosti u politici. Kritičari tvrde da se kvote mogu smatrati nedemokratskim jer mogu dovesti do odabira kandidata na temelju spola, a ne na temelju zasluga.

#METOO

#MeToo

Pokret #MeToo pokrenula je Tarana Burke, afroamerička aktivistica za građanska prava i žrtva seksualnog napada. U početku je koristila izraz "Me Too" kako bi stvorila solidarnost i podršku među žrtvama, posebno unutar marginaliziranih zajednica. Globalni društveni pokret pojavio se 2017. godine kako bi podigao svijest o rasprostranjenosti seksualnog uznemiravanja i nasilja, posebno na radnom mjestu, i kako bi osnažio žrtve da podijele svoje priče koristeći hashtag #MeToo na platformama društvenih medija. Pokret #MeToo stavio je problem seksualnog uznemiravanja i napada u prvi plan javne svijesti, potaknuvši važne razgovore o rasprostranjenosti takvog nedoličnog ponašanja u raznim industrijama i svakodnevnom životu. To je rezultiralo pozivanjem vala pojedinaca na odgovornost za svoje postupke, ali i brojnim pravnim postupcima, ostavkama i otkazima. Pokazalo se da moćni pojedinci nisu bili imuni na posljedice za svoje loše ponašanje. Pokret je također potaknuo promjene u kulturi na radnom mjestu, pri čemu su mnoge organizacije revidirale svoje politike vezane uz seksualno uznemiravanje, kao i zakonodavne reforme koje se učinkovitije bave seksualnim uznemiravanjem i napadom.

Pogledaj TED govor Tarane Burke, "MeToo is a movement, not a moment":

<https://youtu.be/zP3LaAYzA3Q?si=Ofb-bBN4qFeoB-sc>

Zaštita materinstva

Zaštita majčinstva i prava u trudnoći odnose se na zakonske i političke mjere namijenjene zaštiti zdravlja, dobrobiti i prava na zapošljavanje trudnica i novopečenih majki. Cilj je ovih mjera osigurati da se sa trudnicama ili ženama koje su nedavno rodile postupa pravedno i da nisu podvrgnute diskriminaciji ili nepovoljnim postupcima pri zapošljavanju zbog trudnoće ili majčinstva. Ključni aspekti zaštite majčinstva i prava na trudnoću uključuju:

- **Rodiljni dopust** (odredbe o plaćenom ili neplaćenom rodiljnom dopustu koje omogućuju novim majkama da izbjavaju s posla radi porođaja, oporavka od poroda i skrbi za svoju novorođenčad);
- **Siguran posao** (zakoni o zaštiti majčinstva često zabranjuju prekid radnog odnosa zbog trudnoće ili rodiljnog dopusta);
- **Nediskriminaciju** (prava tijekom trudnoće uključuju odredbe koje zabranjuju poslodavcima diskriminaciju zaposlenika ili kandidata za posao na temelju trudnoće, poroda ili srodnih zdravstvenih stanja).

Specifičnosti ove zaštite uvelike variraju od zemlje do zemlje, odražavajući razlike u kulturnim normama, ekonomskim uvjetima i socijalnoj politici.

Izvor fotografije: Karl Pinkau (1859-1922), Wikimedia Commons

Izvor: <https://narratives.digital/narrative/clara-zetkin-crossroad-socialism-and-feminism>

Clara Zetkin

1857. - 1933.

Clara Zetkin bila je njemačka marksistička teoretičarka i zagovornica prava žena. U svojoj dugoj karijeri Zetkin je održala mnoge govore, prisustvovala konferencijama, bila urednica socijalističkog ženskog časopisa Die Gleichheit od 1891. do 1917. godine te neumorno radila na edukaciji žena o socijalizmu i novačenju članova za stranku. Organizirala je 1911. godine prvi Dana žena, događaj koji je kasnije postao Međunarodni dan žena.

Međunarodni dan žena postoji više od 100 godina. Iako se uloga žena u društvu promijenila, dan se koristi za skretanje pozornosti na postojeće globalne probleme koji se tiču prava žena.

Pogledajte kratak dokumentarni film o povijesti Međunarodnog dana žena:

www.youtube.com/watch?v=7gb3ioatsSc&t=2s&ab_channel=Cogito

Više informacija o Danu žena:

www.internationalwomensday.com/Theme

Women's Rights are Human Rights

HRC

Izvor fotografije: Lorie Shaul from Washington, United States (2017), Wikimedia commons
Izvor teksta: <https://politicalyouthnetwork.org/womens-rights-why-are-womens-rights-important/>
www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Events/WHRD/WomenRightsAreHR.pdf

Ženska prava

Temeljno načelo da su "ženska prava ljudska prava" ostaje ključno kao i uvijek.

Ženska prava su skup temeljnih ljudskih prava koja su posebno usmjerena na socijalnu, političku i ekonomsku ravnopravnost žena u društvu. Ta prava obuhvaćaju širok raspon načela i zaštite usmjerenih na uklanjanje diskriminacije i osiguranje da žene imaju iste mogućnosti, izbore i slobode kao i muškarci.

Unatoč značajnom napretku kroz povijest, žene i djevojčice diljem svijeta i dalje se susreću s diskriminacijom na temelju svog spola. Ova nejednakost temeljena na spolu leži u korijenu brojnih izazova koji nerazmjerno utječu na njih te uključuju, ali nisu ograničeni na: obiteljsko i seksualno nasilje, nejednake plaće, ograničen pristup obrazovanju i neadekvatnu zdravstvenu skrb.

Zašto je važno zalagati se za prava žena?

If you cut off
My Reproductive choice
can I cut off
yours?

Reproduktivna prava

Reproduktivna prava ključna su za žene kako bi u potpunosti ostvarile svoja ljudska prava. Ta se prava vrte oko slobode žene da odlučuje o tome koliko će djece imati i kada će ih imati. Reproductivna prava uključuju različite aspekte, kao što su primanje prenatalne skrbi, osiguranje sigurnog poroda, pristup kontracepciji, pravo na obrazovanje i pristup informacijama. Ona također uključuju dostupnost legalnih i sigurnih usluga pobačaja.

Koncept reproduktivnih prava počeo se oblikovati kao dio ljudskih prava tijekom Međunarodne konferencije o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda 1968. godine.

No, usprkos napretku koji je po tom pitanju postignut tijekom desetljeća, društvo je suočeno sa sve češćom raspravom o reproduktivnim pravima, a globalni trendovi prema kontroli i ograničavanju osobnih izbora vezanih uz seksualnost i reprodukciju drastično se mijenjaju.

Kako su u vašoj zemlji regulirana reproduktivna prava?

Feminizam

Feminizam se zalaže za jednaka ekonomska, socijalna i politička prava i slobode za sve rodove i spolove. Kroz povijest su feministički pokreti radili na poboljšanju položaja žena i djevojčica u društvu putem kampanja poput osiguravanja prava glasa, unaprijeđenja kampanja za pravo na izbor i reproduktivnu slobodu te zagovaranja jednakih prava na plaće.

Razumijevanje različitih valova feminizma ključno je za dublje razumijevanje feminističkog pokreta. Svaki val ima svoje specifične karakteristike i fokus, odražavajući evoluciju i razvoj feminizma kroz povijest:

Prvi val (kasno 19. i rano 20. stoljeće) usredotočio se na osiguravanje temeljnih prava kao što je pravo glasa žena. Cilj mu je bio uspostava osnovnih zakonskih prava i jednakosti pred zakonom.

Drugi val (1960-ih-1970-ih) bavio se širim pitanjima rodne nejednakosti, uključujući reproduktivna prava, diskriminaciju na radnom mjestu i kulturne stereotipe. Naglasak je bio na mijenjanju društvenih normi i institucija.

Treći val (1990-ih) naglašavao je raznolikost ženskih iskustava i koncept "interseksionalnosti", s obzirom na to kako se različiti čimbenici poput rase, klase i seksualne orijentacije presijecaju s rodnim identitetom.

Četvrti val (2010.) koristi društvene medije i tehnologiju za zagovaranje prava žena, borbu protiv seksualnog uznemiravanja i nasilja i podizanje globalne svijesti o feminističkim pitanjima. Također se usrdotočuje na aktivizam mladih žena.

Rodni jaz u plaćama

Razlika u plaćama između spolova, također zvana rodni jaz u plaćama, fenomen je koji se odnosi na nejednakost u prosječnim primanjima između muškaraca i žena u radnoj snazi, pri čemu žene često zarađuju manje od muškaraca za jednak rad.

Razlika u plaćama između spolova postoji zbog složenog međudjelovanja različitih čimbenika, uključujući diskriminatorne prakse, profesionalnu segregaciju, nejednak pristup obrazovanju i mogućnostima te društvena očekivanja u vezi s odgovornostima skrbi, što sve pridonosi tome da žene zarađuju manje od muškaraca za jednak rad.

Od 2021. rodni jaz u plaćama u Europskoj uniji ostaje na 12,7%, s minimalnim promjenama uočenim tijekom proteklog desetljeća. Ova statistika pokazuje da žene u prosjeku zarađuju 13,0% manje po satu od svojih muških kolega. Ipak, postoje značajne razlike između različitih zemalja EU.

Koliki je rodni jaz u plaćama u vašoj zemlji?

Rodna diskriminacija

Rodna diskriminacija odnosi se na nepravedan ili pristran način postupanja prema pojedincima na temelju njihova spola, što obično rezultira nejednakim mogućnostima, pravima ili tretmanom za osobe različitog spola. Rodna diskriminacija, kao i svi oblici diskriminacije, predstavlja kršenje ljudskih prava.

Razlike u plaćama, diskriminacija majčinstva, rodni stereotipi, nejednake mogućnosti obrazovanja, nejednakost u imovinskim i nasljednim pravima, te slučajevi rodno uvjetovanog nasilja samo su neki od primjera koji ilustriraju rodnu diskriminaciju. Prema organizaciji Save the Children “rodna diskriminacija, koja počinje u djetinjstvu, nastavlja djeci oduzimati djetinjstvo i ograničava im šanse – nesrazmjerno pogađajući djevojčice u svijetu. Daleko je vjerojatnije da će djevojčica biti uskraćena za svoja prava, da će joj biti zabranjen pristup školi, da će biti prisiljena na udaju i da će biti izložena nasilju – njen glas će biti podcijenjen, ako se uopće čuje.”

Možete li navesti neki primjer rodne diskriminacije u vašem okruženju?

LET'S
OVERCOMB
MISOGYNY

Our
Arent
Grabs
women are our bodies

WOMEN'S
NON-REPRES
DEMOCRACY
TYR

WE
AND
It's all
to protect
our

Mizoginija

Mizoginija je duboko ukorijenjen kulturni i društveni stav okarakteriziran snažnom nesklonošću, prezirom ili predrasudama prema ženama ili djevojkama. Uključuje neprijateljstvo, diskriminaciju i održavanje štetnih stereotipa i uvjerenja koja ponižavaju i obezvrijeđuju žene na temelju njihova spola, što dovodi do sustavne diskriminacije na temelju spola, a ponekad čak i nasilja.

Mizoginija se manifestira na različite načine, često suptilne ili otvorene, a može se pojaviti u individualnim stavovima, ponašanjima i društvenim strukturama. Neke uobičajene manifestacije mizoginije su verbalno zlostavljanje, objektivizacija, stereotipi, seksualno uznemiravanje, rodno uvjetovano nasilje, diskriminacija, okrivljavanje žrtve, internetsko uznemiravanje, mikroagresije, korištenje seksističkog jezika i pogrđnih izraza za ponižavanje ili omalovažavanje žena itd. U pitanju je štetan i destruktivan način razmišljanja koji pridonosi rodnoj nejednakosti i predstavlja značajne društvene izazove.

Rodne uloge i ravnopravnost spolova

Rodne uloge su društvena očekivanja, norme i ponašanja koja definiraju kakvo se djelovanje, razmišljanje i ponašanje očekuje od pojedinaca određenog spola. U mnogim društvima tradicionalne rodne uloge nalažu da se od muškaraca očekuje da budu asertivni, hranitelji obitelji i manje emocionalni, dok se od žena očekuje da njeguju, skrbe i budu osjećajne. Ove uloge mogu ograničiti slobodu i mogućnosti pojedinaca na temelju njihova spola.

Ravnopravnost spolova načelo je kojim se svim pojedincima, bez obzira na njihov spol, osigurava jednak pristup pravima, mogućnostima i resursima te da se prema njima postupa s jednakim poštovanjem i dostojanstvom. Obuhvaća različite aspekte, poput jednakih plaća za jednak rad, jednakog pristupa obrazovanju i zapošljavanju, slobode od rodno uvjetovanog nasilja i diskriminacije te pravedne zastupljenosti u rukovodećim ulogama. Borba za ravnopravnost spolova nastoji stvoriti društvo u kojem potencijali i izbori pojedinaca nisu ograničeni njihovim spolom.

gloria steinem

editor, Ms. magazine

jane galvin-lewis

coordinator, national black feminist organization

feminism: black and white

tuesday, april 16
jack masur auditorium
clinical center
12 noon

a federal women's program presentation

Izvor fotografije: (lijevo) Jewish Women's Archive na Wikimedia Commons
(desno) Steinem, Gloria. Galvin-Lewis, Jane. National Institutes of Health (U.S.). Medical Arts and Photography Branch., javno vlasništvo,
Wikimedia Commons

Gloria Steinem

1934. -

Gloria Steinem (rođena 25. ožujka 1934.) američka je feministica, novinarka te društvena i politička aktivistica koja je imala istaknutu ulogu u pokretu za oslobođenje žena i borbi za prava žena u Sjedinjenim Državama.

Steinem je 1972. suosnovala časopis Ms., koji je postao utjecajna platforma za feminističke ideje i aktivizam. Opširno je pisala o pitanjima rodne ravnopravnosti, reproduktivnih prava i socijalne pravde. Također je bila suosnivačica Koalicije sindikalnih žena, Glasačica za izbor, Žena protiv pornografije i Ženskog medijskog centra.

Tijekom svoje karijere Gloria Steinem bila je neumorna zagovornica ravnopravnosti spolova, a njezin je rad imao dubok utjecaj na feministički pokret i širu borbu za prava žena. Ona ostaje istaknuta ličnost i u današnjoj borbi za ravnopravnost spolova i društvenu pravdu.

Marija Jurić Zagorka

1873. - 1957.

Marija Jurić Zagorka bila je hrvatska novinarka, romanopisac i jedna od najistaknutijih spisateljica hrvatske književnosti. Najpoznatija je po povijesnim romanima i pionirskoj ulozi u hrvatskom novinarstvu. Zagorka je bila predvodnica u području novinarstva i književnosti u vrijeme kada su njima dominirali muškarci.

Njezina najpoznatija književna djela uključuju seriju povijesnih romana poznatu kao serijal "Grička vještica", čija je radnja smještena u 18. i 19. stoljeće i sa snažnim ženskim protagonisticama koje izazivaju društvene norme i ograničenja postavljena ženama u odgovarajućim povijesnim kontekstima.

Marija Jurić Zagorka često se bavila temama feminizma, socijalne pravde i borbi žena u društvu. Iskoristila je svoj književni talent kako bi zagovarala prava žena i rasvijetlila nepravde s kojima su se žene suočavale u njeno vrijeme. Zagorkini doprinosi hrvatskoj književnosti i novinarstvu nastavljaju se slaviti, a ona je i dalje važna osoba u povijesti ženske književnosti i borbi za ravnopravnost spolova u Hrvatskoj i šire.

Emmeline Pankhurst

1858. - 1928.

Emmeline Pankhurst (rođena 15. srpnja 1858.) bila je istaknuta britanska politička aktivistica. Odigrala je ključnu ulogu u organiziranju pokreta sufražetkinja u Ujedinjenom Kraljevstvu, značajno pridonijevši ostvarivanju prava glasa za žene.

Godine 1903. Pankhurst je osnovala Žensku društvenu i političku uniju, organizaciju za zagovaranje prava glasa za žene poznatu po predanosti "djelima, a ne riječima". Taktike aktivizma Emmeline Pankhurst često su uključivale fizički obračun, što je dovelo do kritika njezinog aktivizma i potaknulo rasprave među povjesničarima o njihovoj učinkovitosti. Unatoč tome, njezini nepokolebljivi naponi i dalje su kamen temeljac u ostvarivanju prava glasa za žene u Ujedinjenom Kraljevstvu.

Časopis Time ju je 1999. prepoznao kao jednu od 100 najvažnijih osoba 20. stoljeća, naglašavajući njezin utjecaj na suvremeno društvo preoblikovanjem društvenih normi i ideala.

Malala Yousafzai

1997. -

Malala Yousafzai (rođena 12. srpnja 1997.) pakistanska je aktivistica za obrazovanje djevojčica.

Malalino zagovaranje čvrsto je ukorijenjeno u njezinu predanost ljudskim pravima, a posebno je usredotočena na unapređenje obrazovanja žena i djece u njezinom rodnom gradu Swatu u Pakistanu. U ovoj su regiji pakistanski talibani povremeno uvodili zabrane koje su djevojkama onemogućavale pristup mogućnostima obrazovanja. To ju je učinilo metom u očima talibanskih ekstremista koji su pokušali izvršiti atentat na nju. Čudom je preživjela užasan napad.

Malala je prestižnu Nobelovu nagradu za mir dobila 2014. godine, sa samo 17 godina, što ju je učinilo najmlađom nobelovkom u povijesti. S vremenom je Malalino zagovaranje nadišlo lokalne granice i razvilo se u globalni pokret.

Za više informacija posjetite njihovu web stranicu: <https://malala.org>.

Elizabeth Cady Stanton, Lucretia Mott i Susan B. Anthony 1848.

Elizabeth Cady Stanton, Lucretia Mott i Susan B. Anthony odigrale su važnu ulogu u osnivanju Pokreta za ženska prava. Godine 1848. Stanton i Mott organizirale su prvu konvenciju o pravima žena u Seneca Fallsu u New Yorku. Konvencija je okupila aktivistice kako bi raspravile zakonska ograničenja prava žena, proglašavajući da su svi muškarci i žene jednaki i označavajući početne korake prema osiguravanju jednakosti za žene u američkom društvu.

Devetnaesti ustavni amandman kojim se ženama daje pravo glasa Kongres je usvojio 4. lipnja 1919. i ratificirao 18. kolovoza 1920. Tekst je glasio: “Pravo građana Sjedinjenih Država da glasaju ne smije se uskratiti niti ograničiti od strane Sjedinjenih Država ili bilo koje države zbog spola.” Amandman je usvojen 40 godina nakon smrti Lucretie Mott 1880., 18 godina nakon smrti Elizabeth Cady Stanton 1902. i 14 godina nakon smrti Susan B. Anthony 1906.

Tko su bili predvodnici aktivizma za ženska prava u vašoj zemlji?

Simone Veil

1927. - 2017.

Simone Veil, koja je preživjela Holokaust, bila je istaknuta francuska odvjetnica i političarka koja je dala značajan doprinos pravima žena i unapređenju ravnopravnosti spolova u Francuskoj i Europi. Najpoznatija je po svojoj pionirskoj ulozi u zagovaranju reproduktivnih prava i po tome što je prva žena koja je obnašala dužnost predsjednice Europskog parlamenta. Ovu je prestižnu dužnost obnašala od 1979. do 1982. godine. Osim toga, preuzela je ulogu francuske ministrice zdravstva, socijalnih pitanja i urbanih pitanja od 1993. do 1995. godine.

Koristeći svoj utjecajni položaj, Veil je postala zagovornica ravnopravnosti žena. Njezina nastojanja uključivala su važnu ulogu u legalizaciji pobačaja u Francuskoj, a zakonodavstvo koje osigurava ovo pravo široko je priznato kao "La Loi Veil" (Zakon Veil).

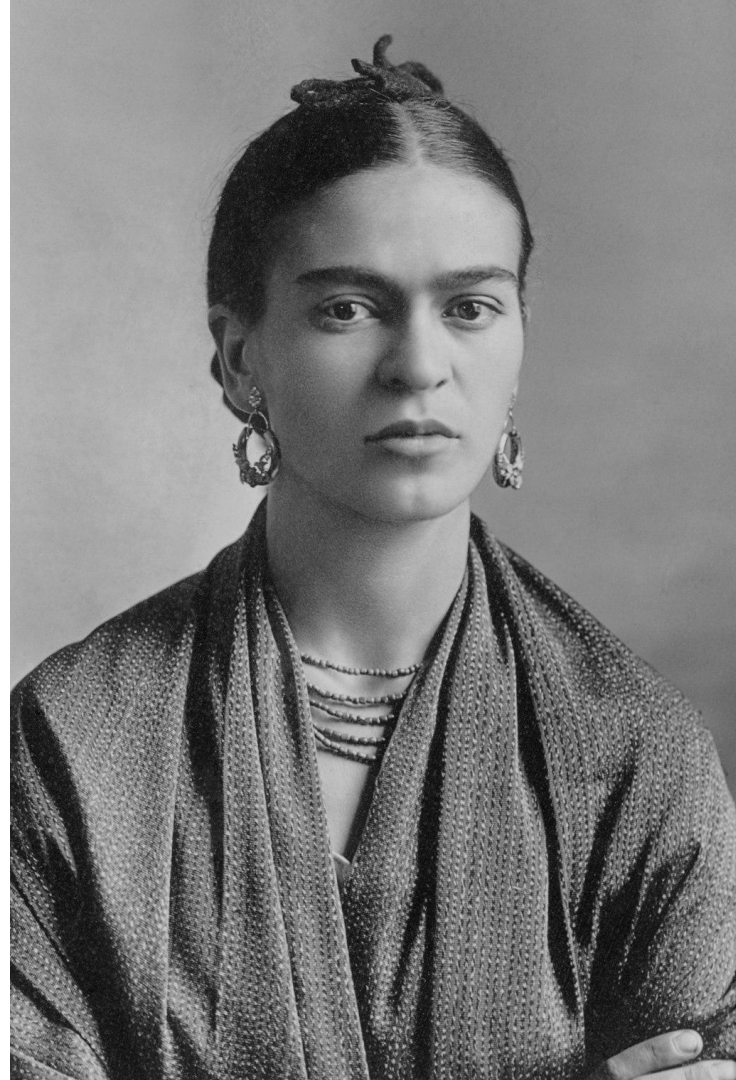
Angela Davis

1944. -

Angela Davis američka je politička aktivistica, znanstvenica i spisateljica koja je dala značajan doprinos pokretu za prava žena, među ostalim ciljevima socijalne pravde. Njezin doprinos pravima žena isprepleten je s njezinim širim aktivizmom za rasnu i rodnu jednakost, kao i njezinom predanošću rješavanju problema sistemske nepravde.

Poznata je po svom zagovaranju intersekcijskog feminizma, koji naglašava važnost razmatranja načina na koji se rasa, klasa i spol isprepliću u iskustvima žena. Naglasila je da se borbe za prava žena ne mogu odvojiti od šire borbe za rasnu i ekonomsku pravdu. Odigrala je značajnu ulogu u oblikovanju feminističkog diskursa i osporavanju društvenih normi i nejednakosti koje utječu na živote žena, posebice onih iz marginaliziranih zajednica.

“Više ne prihvaćam stvari koje ne mogu promijeniti. Mijenjam stvari koje ne mogu prihvatiti.”

Frida Kahlo

1907. - 1954.

Frida Kahlo bila je meksička slikarica poznata po svom osebujnom i vrlo osobnom stilu umjetnosti. Proslavljena je zbog svojih poznatih autoportreta i istraživanja tema povezanih s identitetom, boli, patnjom i ljudskim stanjem. Tijekom života suočavala se s raznim zdravstvenim izazovima, uključujući i tešku autobusnu nesreću u dobi od 18 godina, koja joj je ostavila doživotne ozljede i kronične bolove.

Kroz svoje slike, Kahlo je u prvi plan stavila duboko osobne aspekte života žena koji su često bili privatni, poput pobačaja, trudnoće, menstruacije, dojenja, neplodnosti i portreta spolnih organa. Ono što je izdvojilo Kahlo bila je njezina odluka da ta iskustva prikaže na sirov i nefiltriran način. Nije bježala od predstavljanja fizičke i emocionalne stvarnosti života žena. Čineći to, Frida Kahlo izazivala je društvene norme i tabue koji okružuju ženska iskustva, rušeći barijere šutnje i stigme koje su dugo sputavale glasove žena.

SIMONE DE BEAUVOIR

**LE
DEUXIÈME SEXE**

I

LES FAITS ET LES MYTHES

nrf

GALLIMARD

Izvor fotografije: 刘东鳌 (Liu Dong'ao), Wikimedia Commons, Simone de Beauvoir 1955.

Nepoznati autor, Wikimedia Commons, Beauvoir, Le deuxième sexe (1949.)

Simone de Beauvoir

1908. - 1986.

Prijelomno djelo Simone de Beauvoir, "Drugi spol", objavljeno 1949., temeljni je tekst feminističke filozofije. U ovoj opsežnoj raspravi Beauvoir kritički propituje status žena u društvu i dovodi u pitanje duboko ukorijenjeni patrijarhat koji ih je stoljećima tlačio.

U knjizi Beauvoir uvodi koncept "drugog" kako bi opisala kako su žene bile povijesno definirane i potlačene u odnosu na muškarce, a ne kao autonomne osobe. Istraživala je kulturne mitove i stereotipe koji su ovjekovječili pojam žena kao "drugog spola", podređenog muškarcima i definiranog prvenstveno njihovim odnosom prema njima. Također je istražila proces socijalizacije koji oblikuje ženske uloge i očekivanja, tvrdeći da su žene naučene prilagoditi se pasivnom i ovisnom identitetu.

"Drugi spol" je poziv na akciju ženama da se oslobode okova patrijarhata, preuzmu svoju autonomiju i aktivno se uključe u potragu za vlastitom egzistencijom. Njezino djelo ostaje temeljni tekst feminističke teorije, nadahnjujući generacije znanstvenika i aktivista da izazovu rodne nejednakosti i bore se za oslobođenje žena.

HIDDEN FIGURES

BASED ON THE UNTOLD HISTORY

JANUARY

Skrivene junakinje (film)

2016.

Film "Hidden Figures" biografska je drama objavljena 2016. godine koja govori o dosad malo poznatoj priči o tri afroameričke matematičarke i inženjerke koje su dale značajan doprinos NASA-i tijekom ranih godina američkog svemirskog programa. Film se temelji na istoimenoj publicističkoj knjizi Margot Lee Shetterly.

Tri središnja lika u filmu su Katherine Johnson (glumi je Taraji P. Henson), briljantna matematičarka i fizičarka koja je izračunala putanje leta za razne svemirske misije; Dorothy Vaughan (koju glumi Octavia Spencer), koja je bila matematičarka i programerka; i Mary Jackson (glumi je Janelle Monáe), zrakoplovna inženjerka i matematičarka koja je radila na eksperimentima u zračnom tunelu i odigrala ključnu ulogu u razbijanju rasnih i rodničkih prepreka kako bi postala NASA-ina prva Afroamerička žena inženjerka.

We Can Do It!

J. Howard Miller

POST FEB. 15 TO FEB. 28

WAR PRODUCTION CO-ORDINATING COMMITTEE

We Can Do It!

J. Howard Miller

POST FEB. 15 TO FEB. 28

WAR PRODUCTION CO-ORDINATING COMMITTEE

We Can Do It!

1940s

Jedna od najpoznatijih ilustracija iz razdoblja Drugog svjetskog rata je plakat "Mi to možemo!" s motivom odlučne radnice, od milja zvane "Zakivačica Rosie". Umjetnik J. Howard Miller proizveo je ovaj plakat koji potiče na rad za Westinghouse Electric & Manufacturing Company.

Tijekom rata značajan broj američkih žena prvi je put ušao u redove radne snage. Mnoge su žene zauzimale pozicije u obrambenoj industriji, pa su tako postale proslavljeni simboli ženskog domoljublja. Međutim, kada se rat približio kraju, brojne industrije natjerale su žene da svoje kvalificirane poslove prepuste veteranima povratnicima.

Ta su iskustva postavila temelj kasnijim pokretima koji su zagovarali jednake plaće i proširenu ulogu žena na radnom mjestu. Kao rezultat toga, "Zakivačica Rosie" je s vremenom evoluirala u simbol feminizma.

Izvor fotografije: Rob Croes for Anefo, Wikimedia Commons, Vigdís Finnbogadóttir (1985)

Johannes Jansson/norden.org, Wikimedia Commons, Women's Strike in Reykjavik (2005)

Slobodan dan za žene - Islandski štrajk žena 24. listopada 1975.

“Slobodan dan za žene” ili “Dugi petak” bio je povijesni i transformativni događaj u povijesti Islanda. Sve do 1975. Island se borio sa značajnim rodnim razlikama. Unatoč tome što su 1915. stekle pravo glasa, islandske su se žene suočavale s diskriminacijom na radnom mjestu, nižim plaćama i ograničenim mogućnostima političkog predstavljanja. Štrajk su organizirale žene različitih profila i profesija. Ideja je bila prikazati ekonomski i društveni učinak žena povlačenjem iz svih oblika rada, plaćenog i neplaćenog, na jedan dan.

Procjenjuje se da je 90% islandskih žena sudjelovalo u štrajku. Napustili su svoja radna mjesta kako u uredima tako i u tvornicama, a isto tako taj dan nisu obavljale kućanske poslove, brigu o djeci ili druge neplaćene poslove.

Ženski štrajk bio je prekretnica u islandskoj povijesti. Unutar godinu dana, Island je 1980. izabrao svoju prvu ženu za predsjednicu, Vigdís Finnbogadóttir, čime je ona postala prva demokratski izabrana žena na čelu države.

CEDAW

CEDAW 1981.

CEDAW je kratica za "Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women"/"Konvencija o uklanjanju svih oblika diskriminacije protiv žena."

Radi se o međunarodnom ugovoru kojeg je Opća skupština Ujedinjenih naroda usvojila 1979., a stupio je na snagu 1981. godine. CEDAW se često opisuje kao međunarodna povelja o pravima žena i smatra se jednim od najopsežnijih i najutjecajnijih instrumenata u području ženskih prava i ravnopravnosti spolova.

Primarna je svrha CEDAW-a eliminirati diskriminaciju žena u svim njenim oblicima i osigurati puno i ravnopravno sudjelovanje žena u svim područjima života, uključujući političke, ekonomske, društvene i kulturne aspekte. CEDAW navodi niz načela i obveza država stranaka kako bi osigurale ravnopravnost spolova i zaštitile prava žena te pokriva širok raspon pitanja, uključujući političko sudjelovanje, obrazovanje, zapošljavanje, zdravstvenu skrb, bračne i obiteljske odnose te pristup pravdi.

Pekinška deklaracija i platforma za djelovanje 1995.

Pekinška deklaracija i platforma za djelovanje, često nazivana jednostavno "Pekinška platforma za djelovanje", značajan je međunarodni dokument usvojen na Četvrtoj svjetskoj konferenciji o ženama Ujedinjenih naroda održanoj u Pekingu u Kini u rujnu 1995. Ova konferencija okupila je predstavnike vlada, organizacija civilnog društva i zagovornike prava žena iz cijelog svijeta. Pekinška deklaracija i platforma za djelovanje sveobuhvatan je i utjecajan plan za unapređenje rodne ravnopravnosti i prava žena.

Platforma ističe 12 kritičnih područja od kojih se svako bavi posebnim aspektima rodne neravnopravnosti. Ta područja uključuju žene i siromaštvo, obrazovanje i osposobljavanje, žene i zdravlje, nasilje nad ženama, žene u oružanim sukobima, žene na vlasti i odlučivanju, institucionalne mehanizme za napredak žena, ljudska prava žena, žene i medije, žene i okoliš, djevojčice i žene te ekonomiju.

Pogledajte kratak isječak o Platformi: www.youtube.com/watch?v=wrl7OhaMm60

1325

women | peace | security

Rezolucija 1325 Vijeća sigurnosti UN-a 2000.

Rezolucija 1325 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda bila je značajna rezolucija koju je usvojilo Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda 31. listopada 2000. i koja se bavi pitanjem sudjelovanja žena u mirovnim i sigurnosnim misijama, posebno u sukobima i postkonfliktnim situacijama. Rezolucija prepoznaje nerazmjern utjecaj oružanih sukoba na žene i poziva na uključivanje žena u procese donošenja odluka u vezi s prevencijom sukoba, rješavanjem i izgradnjom mira. Rezolucija naglašava potrebu zaštite žena i djevojčica od rodno uvjetovanog nasilja, uključujući seksualno nasilje, koje se često koristi kao ratno oružje tijekom oružanih sukoba. Rezolucija 1325 naglašava važnost sudjelovanja i zastupljenosti žena na svim razinama donošenja odluka vezanih uz mir i sigurnost, od lokalnih do međunarodnih okruženja.

Usvajanje Rezolucije 1325 Vijeća sigurnosti UN-a označilo je značajan korak u prepoznavanju kritične uloge žena u pitanjima mira i sigurnosti i bilo je ključno u promicanju ravnopravnosti spolova i zaštiti prava žena u područjima zahvaćenim sukobima diljem svijeta.

Pogledajte kratku animaciju o UNSCR 1325: <https://youtu.be/2l3r8S8CAY4?si=-VttVyG2BxTlpluL>

desert
flower

desert
flower

Pustinjski cvijet

knjiga = 1998., film = 2009.

"Pustinjski cvijet" knjiga je i film koji prenose snažnu i inspirativnu životnu priču Waris Dirie, modela i aktivistice rođene u Somaliji. Priča se usredotočuje na njezino putovanje od nomadskog života u Somaliji do međunarodno poznate manekenke i njezinog kasnijeg aktivizma za podizanje svijesti o ženskom genitalnom sakaćenju i pravima žena.

Žensko genitalno sakaćenje odnosi se na štetnu tradicionalnu praksu koja uključuje djelomično ili potpuno uklanjanje ili promjenu ženskih vanjskih spolnih organa iz nemedicinskih razloga. Ono se obično izvodi na djevojčicama i ženama, često bez njihovog informiranog pristanka, i prepoznaje se kao teško kršenje ljudskih prava i oblik rodno uvjetovanog nasilja. Prakticira se u mnogim zemljama, uglavnom u Africi, na Bliskom istoku i u nekim dijelovima Azije. Procjenjuje se da je više od 200 milijuna djevojaka i žena diljem svijeta podvrgnuto sakaćenju.

THE
VAGINA
MONOLOGUES
by **EVE ENSLER**

Featuring

LEA
DELARIA

ADRIANE
LENOX

ANDREA
McARDLE

OLIVIA
OGUMA

ZUZANNA
SZADKOWSKI

Directed by **KAREN CARPENTER**

February 13 - 17 ONLY

215. 862.2121
BCPTheater.org

Vaginini monolozi

1996.

"Vaginini monolozi" drama je koju je napisala američka dramatičarka i aktivistica Eve Ensler. Prvi put je izvedena 1996. godine i od tada je postala značajno djelo u feminističkom kazalištu i aktivizmu. Predstava se sastoji od niza monologa, od kojih se svaki usredotočuje na različite aspekte ženskih iskustava, posebno vezanih uz njihova tijela, seksualnost i odnose. Vaginini monolozi prevedeni su na više od 48 jezika i izvedeni u više od 140 zemalja.

"Vaginini monolozi" poznati su po svom iskrenom i bespogovornom pristupu raspravljanju o temama koje se često smatraju tabuima ili su stigmatizirane. Cilj im je osporiti kulturne i društvene norme koje održavaju sram ili šutnju oko ženskih tijela i iskustava. Eve Ensler, dramaturginja, pokrenula je pokret V-Day, koji koristi izvedbe "Vagininih monologa" za podizanje svijesti o nasilju nad ženama i djevojčicama. V-Day događaji održavaju se diljem svijeta na ili oko Valentinova (14. veljače) kako bi se prikupila sredstva za lokalne organizacije i globalne kampanje.

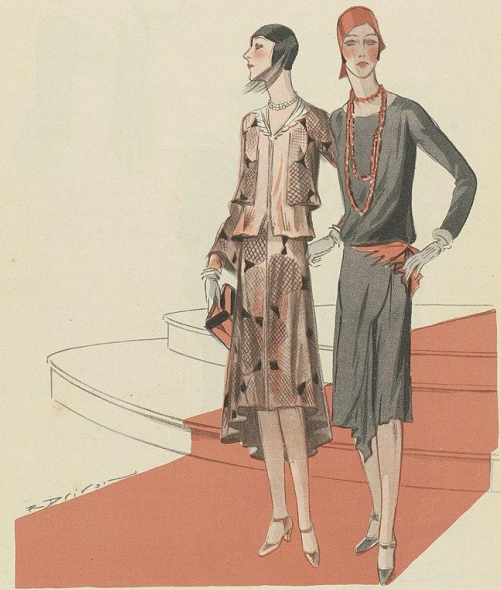
Crépe satin Milwaukee A. G. B.
Joseph Paquin.

PROBOSCIC. —
Crépe imprimé.
Premet.

MAJOLAINE. —
Crépe imprimé.
Bernard et Cie.

MIRAMAR. —
Crépe imprimé.
Paul Poiret.

HIRONDELLE. —
Crépe de Chine.
Worth.

Neue Frau (Nova žena)

1920-ih - 1930-ih

Pojam "Neue Frau" ili "Nova žena" pojavio se početkom 20. stoljeća u Njemačkoj i povezivao se s feminističkim pokretom koji je nastojao redefinirati uloge žena u društvu, posebice u području umjetnosti i kulture. Pokret Neue Frau predstavljao je prekid tradicionalnih rodnih normi i poticaj za veću rodnu ravnopravnost.

Pokret Neue Frau imao je za cilj osporiti i narušiti tradicionalne rodne uloge koje su žene ograničavale na obitelj i ograničavale im mogućnosti samoizražavanja i neovisnosti. Nova žena smatrala se neovisnom, obrazovanom i asertivnom. Stjecala je visoko obrazovanje, bavila se karijerama i branila svoja prava kao pojedinca. Neue Frau također se odrazio na promjene u modi, sa ženama koje su prihvatile udobniju i praktičniju odjeću koja im je omogućila veću mobilnost. Bio je to odmak od restriktivne mode viktorijanskog doba.

Posljedice Prvog svjetskog rata i razdoblja Weimarske Republike (1919.-1933.) u Njemačkoj su bile plodno tlo za feminističke i progresivne pokrete. U isto vrijeme, pokret Neue Frau nije bio bez izazova i suočio se s protivljenjem konzervativnih i patrijarhalnih snaga u njemačkom društvu. Uz to, uspon nacističkog režima u 1930-ima značajno je unazadio napredak feminizma u Njemačkoj.

Izvor fotografije: Artin Bakhan na Unsplash-u

Izvor teksta: www.teenvogue.com/story/iran-protests-teen-deaths-oct i www.britannica.com/biography/death-of-Jina-Mahsa-Amini

Prosvjedi zbog smrti Mahse Amini 2022.

U rujnu 2022. došlo je do tragičnog incidenta kada je Jina Mahsa Amini, mlada Iranica u ranim dvadesetima, neočekivano preminula dok je bila pod nadzorom iranskog Gasht-e Ershada (Patrola za navođenje, također poznata kao "Moralna policija"). Njezin je pritvor pokrenut zbog uočenih povreda povezanih s njezinom 'neprikladnom' odjećom. Ovaj tragični događaj ne samo da je potaknuo duboke emocije, već je i dodatno potpirio tekuće nezadovoljstvo javnosti iranskom vladom. Potaknuo je trajan i široko rasprostranjen prosvjedni pokret, ujedinjujući različite pritužbe proizašle iz dugogodišnjeg nemara vlade. Prosvjednici su se okupili oko snažnog slogana "Žena, život, sloboda", sažimajući tako širi poziv na pravdu i promjenu.

Žene koje su prosvjedovale skinule su svoje marame, što je dovelo do sukoba između snaga sigurnosti i prosvjednika u raznim gradovima diljem Irana. Smrt mlade žene bila je ključni trenutak koji je inicirao najopsežnije nemire od revolucije 1979. godine. Do kraja godine vlada je uhitila otprilike 20 000 prosvjednika, s najmanje 500 smrtnih slučajeva. Skupovi potpore prosvjedima održani su u 159 gradova diljem svijeta.

Kako su nemiri jenjavali početkom 2023. godine, postalo je očito da vlada namjerava ojačati svoj stav. U siječnju je pravosuđe najavilo strože kazne za kršenje pravila odijevanja. Nadzorne kamere uvedene su u ožujku radi provedbe, a u srpnju 2023. Gasht-e Ershad nastavio je svoju prisutnost na ulicama.

11 May 2011

Opening for signature

May 2014

1st meeting of the Committee of the Parties

September 2015

1st GREVIO meeting

March 2016

Launch of evaluation procedures

September 2017

Publication first GREVIO report

January 2018

1st Rec. adopted by CoP

January 2018

Ratification no.34 (Ireland)

January 2020

GREVIO's 1st third party intervention before the ECtHR

April 2020

1st GREVIO Activity Report

11 May 2021

10th Anniversary of opening for signature

Istanbulska konvencija 2011.

Istanbulska konvencija, službeno poznata kao Konvencija Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, važan je međunarodni ugovor. Ime je dobila po gradu u kojem je otvorena za potpisivanje, Istanbulu u Turskoj. Konvencija se smatra jednim od najopsežnijih i najutjecajnijih međunarodnih instrumenata za borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja.

Primarna svrha Istanbulske konvencije je sprječavanje i borba protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, zaštita žrtava i osiguranje da počinitelji odgovaraju za svoja djela. Konvencija definira različite oblike nasilja nad ženama, uključujući fizičko, seksualno, psihičko i ekonomsko nasilje, kao i prisilni brak i genitalno sakaćenje žena. Njime se države članice obvezuju na pružanje podrške žrtvama, uključujući skloništa, savjetovanje i pravnu pomoć te osiguravanje pristupa pravdi. Konvencija također poziva države članice da usvoje sveobuhvatne zakonske mjere za kriminalizaciju i sprječavanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. To uključuje zakone protiv uhođenja, prisilnog braka i genitalnog sakaćenja žena. Istanbulska konvencija uspostavlja mehanizam nadzora kroz Skupinu stručnjaka za borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, koja ocjenjuje usklađenost država članica s njezinim odredbama.

Konvencija se u nekim zemljama suočila s izazovima zbog otpora konzervativnih ili nacionalističkih skupina koje tvrde da prijeti tradicionalnim obiteljskim vrijednostima ili nacionalnom suverenitetu.

VOTES FOR WOMEN
MEETING
demanding the Entrenchment
of Women and to protest against
the exclusion of Women from a
share in Law-Making
ESSEX HALL ESSEX ST. STRAND
ON MONDAY, NOV. 25
MRS. DESPARD
MISS IRENE MILLER
MRS. EDITH HOW MARTIN
MISS NEILANS

**VOTES
FOR
WOMEN**

**VOTES FOR WOMEN
MEETING**
ESSEX HALL ESSEX ST. STRAND
ON MONDAY, NOV. 25
MRS. DESPARD
MISS IRENE MILLER
MRS. EDITH HOW MARTIN
MISS NEILANS

**VOTES FOR WOMEN
MEETING**
ESSEX HALL ESSEX ST. STRAND
ON MONDAY, NOV. 25
MRS. DESPARD
MISS IRENE MILLER

**VOTES
FOR
WOMEN**

**VOTES FOR WOMEN
MEETING**
ESSEX HALL ESSEX ST. STRAND
ON MONDAY, NOV. 25
MRS. DESPARD
MISS IRENE MILLER

Pokret sufražetkinja

kraj 19. / početak 20. stoljeća

Pokret sufražetkinja bio je pokret za prava žena koji se pojavio krajem 19. i početkom 20. stoljeća, prvenstveno u Ujedinjenom Kraljevstvu i Sjedinjenim Državama, s ciljem postizanja ženskog prava glasa, odnosno prava glasa na političkim izborima. Izraz "sufražetkinja" isprva je skovan u Ujedinjenom Kraljevstvu kako bi se razlikovale militantnije aktivistice od onih koje zagovaraju žensko pravo glasa mirnim putem.

Sufražetkinje su koristile niz taktika kako bi privukle pozornost na svoj cilj, uključujući javne prosvjede, marševe, štrajkove glađu i činoe građanskog neposluha. Ometale su političke događaje, prosvjedovale i sudjelovale u nenasilnom otporu.

Pokret sufražetkinja postigao je značajne prekretnice. U Ujedinjenom Kraljevstvu, Zakon o zastupanju naroda iz 1918. godine dao je djelomično pravo glasa ženama starijim od 30 godina, a Devetnaesti amandman na Ustav Sjedinjenih Država iz 1920. dao je ženama pravo glasa u Sjedinjenim Državama. Pokret sufražetkinja postavio je temelje kasnijim valovima feminizma i aktivizma za prava žena. Pokret je pokazao snagu organiziranog aktivizma i utro put sudjelovanju žena u političkim procesima diljem svijeta.

UN

WOMEN

UN Women 2010.

UN Women, također poznat kao tijelo Ujedinjenih naroda za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena, specijalizirana je agencija Ujedinjenih naroda posvećena promicanju rodne ravnopravnosti i osnaživanju žena diljem svijeta. Osnovana je 2010., a počela je s radom 2011. godine.

UN Women radi na unapređenju rodne ravnopravnosti i ženskih prava u raznim područjima, uključujući političko sudjelovanje, ekonomsko osnaživanje, obrazovanje, zdravstvo i zaustavljanje nasilja nad ženama.

UN Women igra ključnu ulogu u promicanju rodne ravnopravnosti i prava žena kao dio širih napora Ujedinjenih naroda za postizanje ciljeva održivog razvoja, posebno cilja 5, koji ima za cilj postizanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje svih žena i djevojčica. Organizacija radi na stvaranju svijeta u kojem žene i muškarci imaju jednake mogućnosti i u kojem su diskriminacija i nasilje na temelju spola eliminirani.

Izvor fotografije: lecerclle na Flickr

Izvor teksta: <https://gulabigang.in/history.php>

Gulabi Gang / Ružičasta banda

2006.

Gulabi Gang, poznata i kao "Ružičasta banda", ženska je osvetnička skupina sa sjedištem u Indiji. Osnovana 2006. godine od strane Sampat Pal Devija u okrugu Banda u sjevernoj indijskoj državi Uttar Pradesh, Gulabi Gang je poznata po svojim prepoznatljivim ružičastim sarijima, koje njeni članovi nose kao simbol osnaživanja i otpora.

Članice Gulabi Ganga izravno se uključuju u sukobe, često se suočavajući s počiniteljima nasilja nad ženama, podržavajući žrtve i zahtijevajući pravdu. Članice grupe također pružaju pravnu podršku ženama koje su doživjele nasilje ili nepravdu, pomažući im u snalaženju u pravnom sustavu. Gulabi Gang stekla je međunarodno priznanje i medijsku pozornost svojim aktivizmom i nekonvencionalnim metodama suprotstavljanja rodno uvjetovanom nasilju.

"Da, protiv silovatelja se borimo palicama. Ako nađemo krivca, isprebijat ćemo ga tako da se ne usudi više pokušati učiniti nešto loše bilo kojoj djevojci ili ženi." - Sampat Devi Pal, osnivačica Ružičaste bande

#SendeAnlat

#BringBackOurGirls

#YesAllWomen

#EverydaySexism

#WomenShould

#HeForShe

#NiUnaMenos

#MeToo

#YoTambien

#QuellaVoltaChe

#BalanceTonPorc

#AnaKaman

#TimesUp

#FeministFriday

Digitalni feminizam

21. stoljeće

Digitalni aktivizam za prava žena, poznat i kao digitalni feminizam ili cyberfeminizam, odnosi se na korištenje digitalnih tehnologija i internetskih platformi za zagovaranje i unaprjeđenje rodne ravnopravnosti, osnaživanja žena i zaštite prava žena. Iskorištava moć interneta i društvenih medija za podizanje svijesti, mobilizaciju podrške, dijeljenje informacija i poticanje društvenih i političkih promjena.

Online platforme osnažuju pojedince da pokrenu peticije i kampanje za prava žena, potičući promjene politike ili pravdu. Feminističke publikacije i blogovi pružaju prostor za izvještavanje o rodu. Online tečajevi i webinarri nude globalnu edukaciju o ženskim pravima i feminizmu. Digitalne feministkinje bore se protiv internetskog uznemiravanja i zalažu se za sigurnije virtualne prostore.

Digitalni feminizam značajno je proširio doseg i utjecaj feminističkih pokreta diljem svijeta. Omogućio je ženama da se povežu, organiziraju i zagovaraju ravnopravnost spolova na načine koji prije nisu bili mogući, što ga čini moćnom pokretačkom silom za društvene promjene i osnaživanje žena u digitalnom dobu.

MISS REPRESENTATION

a documentary film by Jennifer Siebel Newsom

BARBARA BERG
CAROLINE HELDMAN
CATHERINE HARDWICKE
CONDOLEEZZA RICE
CORY BOOKER
DAPHNE ZUNIGA
DIANNE FEINSTEIN
DOLÓRES HUERTA
GAVIN NEWSOM
GENIA DAVIS
GLORIA STEINEM
JACKSON KATZ
JANE FONDA
JEAN KILBOURNE
JENNIFER POZNER
JIM STEYER
KATIE COURIC
LISA LING
MARGARET CHO
NANCY PELOSI
PAT MITCHELL
PAUL HAGGIS
RACHEL MADDOW
ROSARIO DAWSON

join the movement
missrepresentation.org
text represent to 313131

You can't be what you can't see.

GIRLS CLUB ENTERTAINMENT PRESENTS A JENNIFER SIEBEL NEWSOM/REGINA KOLIK/SCHULLY PRODUCTION "MISS REPRESENTATION"

COMPOSER ERIC HULLAND COSTUME DESIGNER JESSICA CONIGION PRODUCED BY PRODUCTION SHEILANA ORENDO ASSOCIATE PRODUCERS AL ANA LEIGH ANDY RAO BARBARA LEE THE BRUN WOLKOWICZ FOUNDATION

DIANE B. WILSON JAMEL PERKINS KARA ROSS RENEE GASCH ROSELYNNE C. SWARTZ KOSIE TOMPKINS GIBELL VICKI ABLES PACIFIC GAS & ELECTRIC COMPANY CO PRODUCER JULIE CONSTANZO

CASTING DIRECTOR JENNIFER SIEBEL NEWSOM EXECUTIVE PRODUCERS REGINA KOLIK SCHULLY SARAH JOHNSON BECKLEY TERALYN WHITE DREYERUS CO WRITER JESSICA CONIGION WRITER PRODUCER & DIRECTOR JENNIFER SIEBEL NEWSOM

Izvor fotografije: Jennifer Siebel Newsom, Girls Club Inc., Wikimedia Commons

Izvor teksta: <https://stand.ie/miss-representation-review-2020/> and <https://therepproject.org/>

Representation Project 2011.

Representation Project je neprofitna organizacija i medijska tvrtka koju je osnovala redateljica Jennifer Siebel Newsom. Organizacija koristi filmove, dokumentarne filmove, kampanje i obrazovne inicijative za promicanje pozitivnih i uravnoteženih prikaza žena i muškaraca u medijima i pripovijedanju.

"Miss Representation" je dokumentarni film koji ispituje kako mainstream mediji održavaju štetne rodne stereotipe i nerealne standarde ljepote, negativno utječući na žene i djevojke. Poziva na povećanje medijske pismenosti te pozitivnije i raznovrsnije predstavljanje žena u medijima.

Kako su žene prikazane u medijima u vašoj zemlji?

Julius K. K. K. K.
W. Gray

Aletta Jacobs

1854. - 1929.

Aletta Jacobs bila je prva nizozemska liječnica i aktivistica za prava žena. Najpoznatija je po tome što je prva žena koja se službeno upisala na nizozemsko sveučilište i postala licencirana liječnica, kao i po svom zagovaranju ženskog prava glasa i seksualnog obrazovanja. Jacobs je odigrala značajnu ulogu u unapređenju prava žena u Nizozemskoj i na međunarodnoj razini.

U svojim memoarima, Aletta Jacobs je napisala: *“Osjećam se sretnom što sam vidjela kako se tri velika cilja mog života ostvaruju tijekom mog života... Bili su to: otvaranje svih mogućnosti studiranja za žene, i da stečeno znanje prenesu u praksu; učiniti majčinstvo pitanjem želje, a ne dužnošću; i politička ravnopravnost žena.”*

Marie Curie

1867. - 1934.

Marie Curie (rođena Skłodowska) (1867. – 1934.) bila je prva fizičarka i kemičarka poznata po svom revolucionarnom radu na polju radioaktivnosti. Njezina su postignuća imala dubok utjecaj na znanost i medicinu, učvrstivši njezino nasljeđe kao jedne od najutjecajnijih znanstvenica u povijesti.

Godine 1903. Marie Curie postala je prva žena koja je osvojila Nobelovu nagradu kada je zajedno s Pierreom Curiejem i Henrijem Becquerelom primila Nobelovu nagradu za fiziku za svoj rad na radioaktivnosti. Godine 1910. uspješno je izolirala radij u njegovom čistom metalnom stanju, što je bilo značajno znanstveno postignuće. Godine 1911. Marie Curie osvojila je svoju drugu Nobelovu nagradu, ovaj put za kemiju, za svoj rad na radiju i poloniju. Ona ostaje jedina osoba koja je osvojila Nobelovu nagradu u dva različita znanstvena područja.

Njezino pionirsko istraživanje radioaktivnosti imalo je široku primjenu u medicini, posebice u razvoju rendgenskih uređaja, koji su revolucionirali medicinsku dijagnozu. Tijekom Prvog svjetskog rata, Curie je uspostavila mobilne jedinice za radiografiju, poznate kao "Petites Curies", za pružanje rendgenskih usluga ranjenim vojnicima. Bila je prva žena koja je postala profesorica na Sveučilištu u Parizu.

Pogledajte kratki TED-Ed animirani film o genijalnoj Marie Curie:
https://youtu.be/w6JFRi0Qm_s?si=kBuAH41OxMKUSCU0

THE UNIVERSAL DECLARATION OF Human Rights

PREAMBLE Whereas recognition of the inherent dignity and of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world;

ARTICLE 1 All human beings are born free and equal in dignity and rights. They are endowed with reason and conscience and should act towards one another in a spirit of brotherhood.

ARTICLE 2 Everyone has the right to a fair trial and a public hearing in the presence of his or her judges.

ARTICLE 3 Everyone has the right to life, liberty and security of person.

ARTICLE 4 No one shall be held in slavery or servitude; slavery or the trade in slaves shall be prohibited in all its forms.

ARTICLE 5 No one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

ARTICLE 6 Everyone has the right to be recognized as a person before the law.

ARTICLE 7 All are equal before the law and are entitled without any discrimination to equal protection of the law. All are entitled to equal treatment before the courts.

ARTICLE 8 Everyone has the right to an effective remedy by the competent national authorities for the violations of his or her fundamental rights and freedoms recognized by the Constitution.

ARTICLE 9 No one shall be subjected to arbitrary arrest, detention or exile.

ARTICLE 10 Everyone has the right to a fair and public hearing by an independent and impartial tribunal in the determination of his or her rights and obligations and of any criminal charge against him or her.

ARTICLE 11 Everyone has the right to a fair trial and to be presumed innocent until proved guilty according to law. The press and the public have the right to know the charges and the reasons for the arrest and to have access to the trial.

ARTICLE 12 No one shall be subjected to arbitrary interference with his or her privacy, family, home or correspondence, nor to attacks upon his or her honour and reputation. Everyone has the right to the protection of the law against such interference or attacks.

ARTICLE 13 Everyone has the right to freedom of movement and residence within the frontiers of each State.

ARTICLE 14 Everyone has the right to leave any country, including his or her own, and to return to his or her country.

ARTICLE 15 Everyone has the right to a nationality.

ARTICLE 16 Everyone has the right to marry and to found a family, which is the basis of the peace and stability of the world.

ARTICLE 17 Everyone has the right to own property alone as well as in association with others.

ARTICLE 18 Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion; this right includes freedom to change his or her religion or belief.

ARTICLE 19 Everyone has the right to freedom of opinion and expression; this right includes freedom to hold opinions without restriction and to receive and impart information and ideas without any interference by public authorities, by private individuals or by any State, regardless of frontiers.

ARTICLE 20 Everyone has the right to peaceful assembly and to associate with other individuals, to form and to join trade unions for the protection of his or her interests.

ARTICLE 21 Everyone has the right to take part in the government of his or her country, directly or through freely chosen representatives.

ARTICLE 22 Everyone has the right to social security and to the realization of the economic, social and cultural rights set forth in the Declaration.

ARTICLE 23 Everyone has the right to work, to free choice of employment, to just and favourable conditions of work and to protection against unemployment.

ARTICLE 24 Everyone has the right to rest and leisure, including reasonable limitation of working hours and periodic holidays with pay.

ARTICLE 25 Everyone has the right to a standard of living adequate for the health and well-being of himself and of his or her family, including food, clothing, housing and medical care, and to social security.

ARTICLE 26 Everyone has the right to education. Education shall be free, at least in the elementary and fundamental stages. Elementary education shall be compulsory. Technical and vocational education shall be made generally accessible and higher education shall be open to all on the basis of merit.

ARTICLE 27 Everyone has the right to participate in the cultural life of the community, to enjoy the arts and to share in scientific advancement and its benefits.

ARTICLE 28 Everyone has the right to a social and international order in which the rights and freedoms set forth in the Declaration can be fully realized.

ARTICLE 29 Everyone has duties to the community in which alone the free and full development of his or her personality is possible.

ARTICLE 30 Nothing shall be interpreted as authorizing any State, group or individual to engage in any activity aimed at the destruction of any of the rights and freedoms set forth in the Declaration, or at their restriction, or at their non-fulfillment.

Eleanor Roosevelt

1884. - 1962.

Eleanor Roosevelt bila je iznimna američka ličnost s dubokim utjecajem na brojna društvena i politička događanja. Kao supruga predsjednika Franklina D. Roosevelta, redefinirala je što znači biti prva dama Sjedinjenih Država u razdoblju od 1933. do 1945. godine.

Jedna od njezinih najtrajnijih ostavština njezina je ključna uloga u stvaranju Opće deklaracije o ljudskim pravima. Eleanor je predsjedala Komisijom Ujedinjenih naroda za ljudska prava i odigrala središnju ulogu u izradi ovog značajnog dokumenta, koji je usvojen 1948. godine. Njezine diplomatske vještine bile su nadaleko priznate jer je puno putovala tijekom Drugog svjetskog rata, sastajala se sa svjetskim vođama i zagovarala mir.

Bila je žestoka zagovornica građanskih prava, javno se protivila rasnoj segregaciji i istupila iz organizacije Kćeri američke revolucije 1939. Također je bila neumorna borkinja za prava žena. Njezino vodstvo i zalaganje pridonijeli su konačnom formiranju Nacionalne organizacije za žene (NOW).

Valentina Tereškova

1937. -

Valentina Tereškova ruska je astronautkinja i povijesna ličnost u području istraživanja svemira. Rođena je 6. ožujka 1937. u Sovjetskom Savezu. Najpoznatija je po tome što je bila prva žena u svemiru i ostala je jedina žena koja je bila u samostalnoj svemirskoj misiji. Evo nekoliko ključnih pojedinosti o njezinu životu i postignućima:

Dana 16. lipnja 1963. Valentina Tereshkova upisala se u povijest postavši prva žena koja je otputovala u svemir. Kako je imala tek 26 godina, postala je ne samo prva žena u svemiru već i najmlađa astronautkinja u to vrijeme. Pilotirala je svemirskom letjelicom Vostok 6 i tijekom svoje trodnevne misije 48 puta obišla Zemlju. Prije nego što je postala kozmonaut, Tereškova je bila uspješna skakačica padobranom, što je pridonijelo njezinom odabiru i obuci za svemirske misije. Kasnije je obnašala nekoliko funkcija u sovjetskoj vladi i Komunističkoj partiji. Također je služila kao predstavnica u sovjetskim i ruskim zakonodavnim tijelima.

Ada Lovelace

1815. - 1852.

Ada Lovelace (1815. – 1852.) bila je engleska matematičarka i spisateljica koja se često smatra prvom svjetskom programerkom. Njezin pionirski rad u 19. stoljeću postavio je temelje za moderno računalno programiranje i računalno razmišljanje. Ada je bila prva osoba koja je prepoznala da računalno ima puno veći potencijal od matematičkih izračuna i da se može koristiti za manipulaciju simbolima izvan brojeva.

U znak odavanja počasti njezinoj ostavštini, Ministarstvo obrane SAD-a odužilo se monumentalnom utjecaju Ade Lovelace nazvavši računalni jezik "Ada" 1979. godine. Njezina vizija i uvidi i dalje nadahnjuju i utječu na područje računalnih znanosti, a ona se svake godine slavi na Dan Ade Lovelace (drugi utorak u listopadu) kao uzor ženama u tehnologiji i znanosti.

Izvor fotografije: Barbara Niggel Radloff, Wikimedia Commons

Izvor teksta: www.philosophersmag.com/opinion/187-the-urgent-relevance-of-hannah-arendt

Hannah Arendt

1906. - 1975.

Hannah Arendt bila je istaknuta njemačko-američka filozofkinja, politička teoretičarka i spisateljica poznata po svom velikom doprinosu političkoj filozofiji i analizi totalitarizma. Iznijela je revolucionarna zapažanja o prirodi moći, autoriteta i političkog djelovanja, dovodeći u pitanje konvencionalnu političku misao. Njezina djela, uključujući "Ljudsko stanje" i "Podrijetlo totalitarizma", nastavljaju se proučavati i raspravljati zbog njihovih dubokih uvida u ljudsko stanje i dinamiku politike.

Hannah Arendt bila je poznata po svom složenom i multidisciplinarnom pristupu filozofiji. Ideje je crpila iz različitih intelektualnih tradicija, uključujući egzistencijalizam, fenomenologiju i političku teoriju, zbog čega je njezin rad teško kategorizirati unutar jedne filozofske škole. Njezini intelektualni doprinosi nastavljaju oblikovati rasprave u filozofiji, političkoj teoriji, etici i društvenim znanostima.

DÉCLARATION DES DROITS DE LA
FEMME ET DE LA CITOYENNE,

*A décréter par l'Assemblée nationale dans
ses dernières séances ou dans celle de
la prochaine législature.*

P R É A M B U L E.

Les mères, les filles, les soeurs, représentantes de la nation, demandent d'être constituées en assemblée nationale. Considérant que l'ignorance, l'oubli ou le mépris des droits de la femme, sont les seules causes des malheurs publics et de la corruption des gouvernemens, ont résolu d'exposer dans une déclaration solennelle, les droits naturels, inaliénables et sacrés de la femme, afin que cette déclaration, constamment présente à tous les membres du corps social, leur rappelle sans cesse leurs droits et leurs devoirs, afin que les actes du pouvoir des femmes, et ceux du pouvoir des hommes pouvant être à chaque instant comparés avec le but de toute institution politique, en soient plus respectés, afin que les réclamations des citoyennes, fondées désormais sur des principes simples et incontestables, tournent toujours au maintien de la constitution, des bonnes moeurs, et au bonheur de tous.

En conséquence, le sexe supérieur en beauté comme en courage, dans les souffrances maternelles, reconnaît et déclare, en présence

Deklaracija o pravima žene i građanke 1791.

"Deklaracija o pravima žene i građanke" (Déclaration des droits de la femme et de la citoyenne) je dokument koji je nastao tijekom Francuske revolucije krajem 18. stoljeća. Napisala ju je francuska feministica i politička aktivistica Olympe de Gouges 1791. godine, a inspirirana je Deklaracijom o pravima čovjeka i građanina, koja je bila temeljni dokument Francuske revolucije.

De Gouges je strukturirala svoju deklaraciju na način sličan Deklaraciji o pravima čovjeka, naglašavajući ideju da i žene trebaju uživati ista temeljna prava i slobode kao i muškarci. Zalagala se za jednako političko sudjelovanje, imovinska prava i pristup obrazovanju za žene.

Unatoč svojoj pionirskoj prirodi, Deklaracija o pravima žene i građanke nije dobila široku podršku tijekom Francuske revolucije. Revolucionarna vlada nije usvojila njezina načela, a Olympe de Gouges je na kraju uhićena i pogubljena 1793. tijekom vladavine terora.

“PIONEERING.” – *TELEGRAPH* (UK)

“A MUST-READ FOR EVERY WOMAN.” – *COSMOPOLITAN* (UK)

laura bates

EVERYDAY

SEXISM

THE PROJECT THAT INSPIRED A WORLDWIDE MOVEMENT

Everyday Sexism Project 2012.

Everyday Sexism Project je online platforma koju uređuju korisnici i društveni pokret koji je osnovala Laura Bates 2012. Cilj mu je dokumentirati i podići svijest o svakodnevnim slučajevima seksizma i rodno utemeljene diskriminacije s kojima se žene i pojedinci marginaliziranih spolova svakodnevno suočavaju. Projekt potiče ljude da podijele svoje osobne priče o seksizmu i diskriminaciji, ističući prevalenciju takvih problema u društvu.

Tijekom godina, Everyday Sexism Project prikupio je golemu količinu podataka o slučajevima seksizma. Ovi podaci korišteni su u istraživačke svrhe i pridonijeli su širim raspravama o rodnoj neravnopravnosti i diskriminaciji. Odigrao je značajnu ulogu u rasvjetljavanju sveprisutne prirode seksizma i diskriminacije u društvu.

Posjetite platformu projekta Everyday Sexism na različitim jezicima: <https://everydaysexism.com/>

Project Stree

Woman is our tomorrow.

Menstrualna pravda

2010-ih

“Menstrualna pravda” odnosi se na koncept osiguravanja menstrualnih proizvoda, informacija i objekata potrebnih za upravljanje menstruacijom na zdrav i dostojanstven način svim osobama. Bavi se izazovima s kojima se suočavaju one osobe koje si ne mogu uvijek priuštiti menstrualne proizvode, nemaju pristup sanitarnim čvorovima ili se suočavaju sa stigmom i diskriminacijom povezanom s menstruacijom. “Menstrualno siromaštvo” je podskup ovog pitanja, posebno se fokusirajući na financijske prepreke koje onemogućuju pojedincima pristup odgovarajućoj menstrualnoj higijeni.

Ženske organizacije i aktivistice diljem svijeta aktivno se bave problemom menstrualne jednakosti i siromaštva kroz različite inicijative: pružanje besplatnih ili subvencioniranih menstrualnih proizvoda osobama u potrebi, uključujući škole, skloništa i društvene centre; zagovaranje promjenu politike kako bi menstrualni proizvodi bili pristupačniji; destigmatiziranje menstruacije pružanjem sveobuhvatne edukacije o menstruaciji i promicanjem otvorenih rasprava.